

Naturstyrelsen Vestjylland
Gammel Landevej 35
7620 Lemvig
Sendt pr. e-mail til heosk@nst.dk

Slots- og Kulturstyrelsen

Fejøgade 1
4800 Nykøbing Falster
Telefon 33 95 42 00

cfk@slks.dk
www.slks.dk

16. juni 2026
Jour. nr.: 26/06165-3

**Dispensation til ændring af vandstanden ved Timgaards
Voldsted (2302:9), Ringkøbing-Skjern Kommune**

Slots- og Kulturstyrelsen har den 27. maj 2026 modtaget din ansøgning om dispensation til at ændre tilstanden af det beskyttede fortidsminde Timgaards Voldsted, 2302:9, matr.nr. 1cf, Sonden Åen, Tim, Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der er ansøgt med fuldmagt fra ejer, Lars Danielsen.

Afgørelse

Vi giver dispensation til:

- At ændre vandstandsforholdene (vådgøring) omkring fortidsmindet ved at nedlægge en eksisterende grøft ca. 15 meter øst for det beskyttede areal.

Afgørelsen gives på følgende vilkår:

- At alt arbejde foregår under størst mulig hensyntagen til det beskyttede fortidsminde og indskrænkes til kun det absolut nødvendige. Alle eventuelle skader på fortidsmindet, opstået som følge af denne dispensation, skal straks meldes til Slots- og Kulturstyrelsen, Center for Kulturarv. Skader reetableres for ejers regning.

Afgørelsen er truffet i medfør af museumslovens § 29 j, stk. 1, under henvisning til § 29 j, stk. 3.

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af dig eller andre klageberettigede. Klagefristen er 4 uger efter modtagelsen af afgørelsen. Klagevejledning findes sidst i dette brev.

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning, med mindre nævnet bestemmer andet, jf. § 29 v, stk. 7.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. 29 k, stk. 2.

Begrundelse for afgørelsen

Fortidsmindet er beskyttet efter museumslovens § 29 e, stk. 1. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af fortidsmindet, medmindre ændringen er af underordnet betydning. Styrelsen kan dog i særlige tilfælde give dispensation til at foretage ændringer, jf. museumslovens § 29 j, stk. 1. Praksis for at give dispensation til ændringer i tilstanden af fortidsminder er restriktiv.

I museumslovens § 29 j, stk. 3, er angivet, hvilke forhold der blandt andet kan tillægges positiv vægt og dermed kan være med til at begrunde en dispensation.

Vi har i denne sag vurderet, at der er tale om et særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation.

Vi vurderer således ikke, at en begrænset grundvandsstigning omkring det nu ubebyggede voldsted kan få nogen negativ indvirkning hverken på fortidsmindets bevaring eller på oplevelsen af det. I bedste fald kan det planlagte vådgøringsprojekt gavne bevaringsforholdene for eventuelle trækonstruktioner mv. samt bringe fortidsmindet tættere på den oprindelige tilstand, hvor borgen af forsvarshensyn lå omgivet af sump.

Oplysninger om fortidsmindet

Fortidsmindet ligger ved den gule prik nord for Ringkøbing.

Timgaard, hvis historie går tilbage mindst til 1400-tallet, var oprindeligt en stor og betydningsfuld vestjysk herregård. Voldstedet i engen nord for Tim Kirkevej menes bebygget i 1500-tallet med et firfløjet borganlæg i granitkvadre og teglsten. Omkring år 1800 blev bygningerne revet ned, og gården flyttet til den nuværende placering syd for vejen, hvor de tilhørende avlsbygninger hele tiden havde ligget.

Det beskyttede fortidsminde består af en borgbanke med omgivende grave, rester af en park anlagt ca. år 1700 på østsiden, rester af karpedamme samt to tilkørselsveje fra syd med et trekantet jordstykke imellem.

Ældre flyfoto optaget fra nord.

Baggrund for ansøgningen

I ansøgning af 27. maj 2026 oplyses følgende:

”I et klima-lavbundsprojekt bliver kulstofrige lavbundsjorder taget ud af drift, og vandstanden på arealerne hæves. Vådgøring reducerer udledning af CO₂ og andre klimagasser fra arealerne. Klima-lavbundsprojekter bidrager til det nationale mål om at reducere Danmarks udledning af drivhusgasser med 70 % frem mod 2030. Klima-lavbundsprojekter bidrager samtidig til et bedre vandmiljø, mere og bedre natur og øgede muligheder for friluftslivet.

Projekternes gennemførsel er baseret på frivillig medvirken fra lodsejere i projektområdet.

Projektbeskrivelse

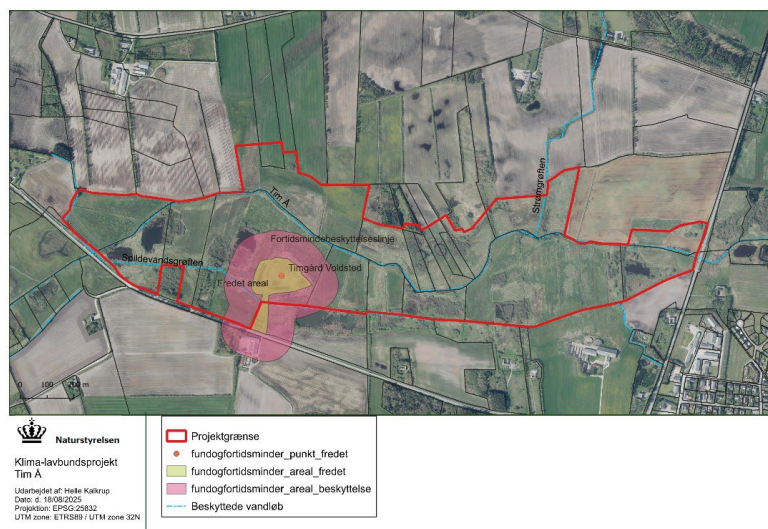
Projektområdet er på ca. 87 ha og områdets eksisterende anvendelse er 51 ha i omdrift, 11 ha permanent græs og resten natur. Ud af de 87 ha er 25 ha §3 beskyttet natur. Projektområdet ligger i det åbne land primært som landbrugsområde med græsarealer. Der indgår 9 lodsejere i projektet (oversigt vedlagt), 8 private lodsejere og Naturstyrelsen Vestjylland. Området grænser op til 7 private bygningsparceller. Afstand til nærmeste byzone er ca. 150 m mod øst.

Projektområdet fremgår af nedenstående figur 1. Det omfatter ådalen langs Tim Å på strækningen ca. st. 15.800-18.405 m. Området afgrænses mod øst af Holstebrovej og mod vest af Tim Kirkevej.

Der er under udarbejdelsen af projektforslaget lagt vægt på, at der ikke foretages ændringer i Tim Å. De ændrede afvandingsforhold skyldes derfor udelukkende omlægning af eksisterende drænsystemer samt en foreslået ændring af Spildevandsgrøftens forløb.

Målet med projektet er, at der indenfor projektområdet så vidt muligt sker en reetablering af den naturlige hydrologi i ådalen ved blokering af dræn og grøfter. Dræn og grøfter i oplandet til projektområdet omlægges i det omfang det er muligt til overrisling på terræn indenfor projektområdet.

I forbindelse med den tekniske forundersøgelse af projektet har ArkVest-Arkæologi Vestjylland lavet en arkivalsk kontrol af arealet i 2022. Som det også fremgår af den tekniske forundersøgelse, ligger det middelalderlige voldsted Timgård (180413-23) mellem Tim Å og Spildevandsgrøften. Se Figur 1. I relation til voldstedet har museet i 2016/2017 fundet resterne af en brolægning (180413-61) på den vestlige af de to dæmninger, der fører ud til Timgård Voldsted samt en fiskedam, tilhørende Timgård (180413-62). I forbindelse med anlæg af projektet anbefales, at der udføres en arkæologisk forundersøgelse ifm. gravearbejdet.

Figur 1: Placering af Klima-lavbundsprojekt Tim Å ift. fortidsminde Timgård Voldsted

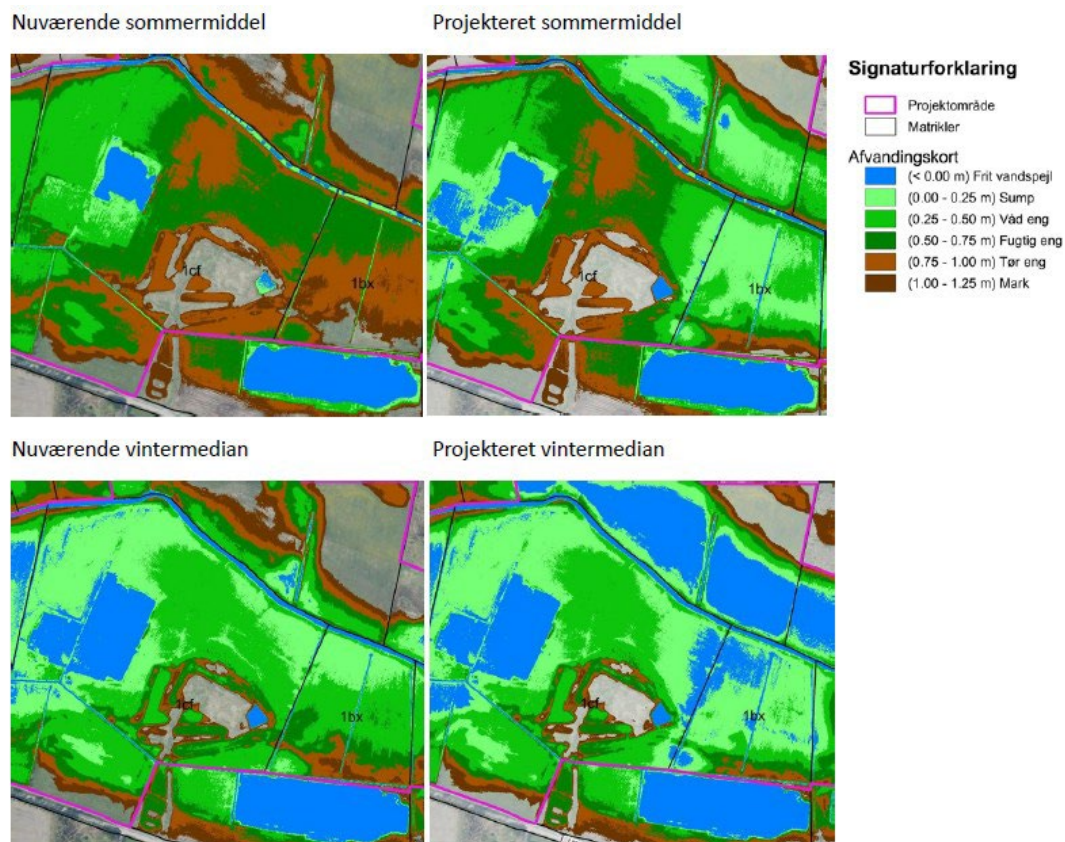
ArkVest-Arkæologi Vestjylland har udtalt, at Slots-og Kulturstyrelsen skal høres vedrørende projektets mulige påvirkninger af det fredede voldsted. Ringkøbing-Skjern Kommune, som er myndighed på fortidsmindebeskyttelseslinjen vil umiddelbart se positivt på en dispensation til ændring af grøft plus vandstand indenfor de 100 meter fortidsmindebeskyttelseslinje.

I forbindelse med detailprojekteringen i 2025 ønskes yderligere en grøft nedlagt, som ligger nær Timgård. Af Figur 2 fremgår det, at der kun er ca. 15 meter fra den ydre grænse af fortidsminde-beskyttelseslinjen og over til grøften, som ønskes nedlagt. Grøften vil blive fyldt op overskuds-jord fra et andet sted i projektområdet og således ikke af jordskrab indenfor beskyttelseslinjen.

Figur 2: Fortidsminde Timgård Voldsted og fortidsmindebeskyttelseslinje (100 m)

Grundet nedlæggelsen af grøften, vil grundvandsstanden muligvis øges i området omkring Timgård Voldsted. Som det se af afvandingskortene på Figur 3 påvirkes området omkring Timgård Voldsted minimalt, da det ligger højere i terrænet, men indenfor 100 meter fortids-mindebeskyttelseslinjen vil der være en påvirkning.

Figur 3: Afvandingskort for klima-lavbundsprojektet Tim Å omkring Timgård Voldsted sommer og vinter for nuværende og projekterede forhold.”

Mulighed for at klage

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af dig eller andre klageberettigede. Klagefristen er 4 uger efter modtagelsen af afgørelsen. Klagevejledningen findes sidst i dette brev.

Hvis du vil indbringe vores afgørelse for domstolene, skal en sag være anlagt inden 6 måneder, fra du har fået meddelelse om afgørelsen, jf. museumslovens § 29 x.

Sagens videre forløb

Har vi ikke meldt tilbage til dig efter 4 uger, kan de i afgørelsen nævnte ændringer udføres på det beskyttede fortidsminde.

Det er særlig vigtigt, at du overholder afgørelsens vilkår, da disse sikrer hensynet til det beskyttede fortidsminde. Manglende overholdelse af afgørelsens vilkår kan straffes med bøde efter § 40 a, stk. 1, pkt. 5. Straffen kan stige til fængsel i indtil 1 år, såfremt overtrædelsen er begået med forsæt, og der er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, og der i øvrigt foreligger særligt skærpende omstændigheder, jf. stk. 2.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at der kan pålægges selskaber m.v. strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, jf. stk. 3.

Lovgrundlag

Reglerne om fortidsminder er fastsat i museumslovens kapitel 8 a (lovbekendtgørelse nr. 1017 af 7. juli 2025).

Museumslovens § 29 e, stk. 1, fastsætter, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af fortidsminder, medmindre ændringen er af underordnet betydning. Der må heller ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, der fastlægger skel gennem fortidsminder.

Museumslovens § 29 f fastsætter, at der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.

Styrelsen kan i særlige tilfælde gøre undtagelse fra reglerne i § 29 e, stk. 1, § 29 f og § 29 g, stk. 1 og 2, jf. § 29 j, stk. 1. Ved meddelelse af dispensation kan der stilles forskellige vilkår, som man skal opfylde for, at dispensationen er gældende.

Ved vurderingen af, om der foreligger et særligt tilfælde efter § 29 j, stk. 1, hvor der kan gøres undtagelse fra § 29 e, stk. 1, kan styrelsen bl.a. tillægge følgende positiv vægt:

1. Forholdet er foranlediget af anden lovgivning.
2. Forholdet muliggør nutidig, etableret anvendelse.
3. Forholdet sikrer og styrker fortidsmindets bevaring.
4. Forholdet sikrer og styrker formidling og tilgængelighed af fortidsmindet.
5. Forholdet er forskningsbetinget.
6. Fortidsmindet danner ramme om midlertidige aktiviteter.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. 29 k, stk. 2.

Anden lovgivning

Denne dispensation efter museumsloven fritager ikke fra at søge andre tilladelser, der er nødvendige efter anden lovgivning.

Hvis du har spørgsmål

Du kan læse mere om fortidsminder og museumsloven på styrelsens hjemmeside:

<https://slks.dk/omraader/kulturarv>

Vi kan også kontaktes pr. mail eller telefon. Handler henvendelsen om dette brev, beder vi om sagens journalnummer, der findes øverst i dette brev. Så kan vi lettere finde sagen hos os.

Venlig hilsen

Vibe Ødegaard
Specialkonsulent
Fortidsminder og Verdensarv

voe@slks.dk
+45 33 74 51 67

Slots- og Kulturstyrelsen behandler dine oplysninger efter reglerne i Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

[Sådan håndterer vi dine personoplysninger.](#)

Kopi til:

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Dansk Botanisk Forening, kontor@botaniskforening.dk

Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk

Danmarks Kulturarvs Forening, post@kulturarvsforening.dk

Ringkøbing-Skjern Kommune, post@rksk.dk

ARKVEST, Arkæologi Vestjylland, post@arkvest.dk

De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, info@kulmus.dk

Klagevejledning

Der kan klages til Miljø- og Fødevareklagenævnet over Slots- og Kulturstyrelsens afgørelse.

Klagereglerne er fastsat i museumslovens §§ 29 t, 29 u og 29 v.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, Slots- og Kulturstyrelsen har meddelt afgørelsen.

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. En rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Hvis du ønsker at klage, indgives klagen i Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal. Der er adgang til klageportalen på borger.dk eller virk.dk. På Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside er der link til klageportalen.

Hvis du klager, skal du betale et klagegebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet. For privatpersoner er klagegebyret 900 kr. For virksomheder og organisationer er klagegebyret 1.800 kr. Satserne er 2016-niveau og bliver reguleret den 1. januar hvert år. Gebyret betales med betalingskort i klageportalen.

Herefter sender klageportalen automatisk klagen til Slots- og Kulturstyrelsen. Hvis styrelsen vil fastholde afgørelsen, sender styrelsen klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet via klageportalen sammen med den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse med styrelsens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Klageportalen sender udtalelsen til de involverede i klagesagen med en frist på 3 uger for at komme med bemærkninger til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

På Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside kan du finde mere vejledning om nævnets behandling af klager og om tilbagebetaling af klagegebyr, f.eks. hvis nævnet afviser at realitetsbehandle klagen, hvis du tilbagekalder klagen, eller hvis du får helt eller delvist medhold. Du kan også finde vejledning om muligheden for at søge om fritagelse fra kravet om at klage via klageportalen. En begrundet ansøgning om fritagelse sendes til Slots- og Kulturstyrelsen.

Se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside:
www.nmkn.dk eller www.naevneneshus.dk.

Frist for at anlægge retssag

Hvis du vil indbringe Slots- og Kulturstyrelsens afgørelse for domstolene, skal du anlægge sag inden 6 måneder fra den dag, styrelsen har meddelt dig afgørelsen (museumslovens § 29 x).